

GALEB

3

LETNIK XXVIII.
1981-1982

VSEBINA

Stana Vinšek: Tička je bolna	49	Šport: Mario Šušteršič: Stenmarkovi načrti	70
Josip Jesih: Matjažkova čudežna ura	50	Neža Maurer: Sonce na dopustu	71
Vlado Firm: Gorska kraljica	52	Novosti na knjižni polici: Marij Čuk: Privlačno in pisano	72
Franci Lakovič: Pozabljivec	53	Solarji pišejo	73
Danilo Gorinšek: »Zoga«	53	Meta Rainer: Vaja dela mojstra	74
Črtomir Sinkovec: Zgodba o ježu in zvezdah	54	Zapojmo veselo: Janez Bitenc: Osel	76
Neža Maurer: Zakaj klepeče papagaj	56	Urednikova beležnica	78
Vojan T. Arhar: Lovska	57	Za bistré glave	79
Meta Rainer: Zapuščina	57	Za spretne roke: Vera Poljšak: Voziček	3. stran platnic
Kajetan Kovič: Kralj Matjaž	58		
Berta Golob: Ne bodi uročen, kako si lep	59		
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Kuk Babau	60		
Kdo prinaša darila?	61		
Ljudska: Pravljica o beli kači	62		
Danilo Gorinšek: Oreh	63		
Poskusimo tudi mi: Vera Poljšak: Smrekov storž	64		
Zanimivosti: Lojze Abram: Današnji mojstri stare glasbe	65		
Danilo Gorinšek: Nohtek	87		
Iz naših šol: Sandor Tence: Dašin pomemben uspeh	68		
Veselo v planine: Duško Jelinčič: Priprave za sneg	69		

Ilustracije za 3. številko Galeba so naredili: Marjanca Jemec-Božič (str. 63, 71); Marjeta Cvetko (str. 55, 67); Eva Fornazarič (str. 51, 52, 59, 74); Leon Koporc (str. 58); Božo Kos (str. 57); Jelka Reichman (str. 53, 57, 62); Bine Rogelj (str. 53, 56); Magda Tavčar (str. 49, 60, 61, 64, 3. str. plat.).

Priloga: Trst in tržaški mestni okraji — besedilo: Evgen Dobrila, slike: Lojze Abram.

Naslovna stran: Marta Klinc, 5. r. OŠ »Dragotin Kette« - SV. FRANČIŠEK.

Mesečnik (10 števil) — Izdaja: Založništvo tržaškega tiska, Trst — Glavni in odgovorni urednik: Lojze Abram — Uredništvo: Ul. G. Amendola 12, 34134 Trst, tel. 415534 — Uprava in ekspedit: Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, tel. 795873, 794672 — Tiska: Graphart, Ul. D. Rossetti 14, 34126 Trst, tel. 772151 — Posamezna številka: 1.000 lir, dvojna: 1.500 lir, naročnina: 7.500 lir

Galeb je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana)

Stana Vinšek

Ilustr.: Magda Tavčer

Tička je bolna

Naša mala Tička v postelji leži, blede so ji lička, kisló se drži.

Sila je velika, kaj jo vse boli! Na jezičku pika jo močno skrbi.

V zobkih vseh jo kljuva, glavica boli, desni palček buba, nosek jo srbi.

Jokca, naglo diha, težko govori, pokašljuje, kiha — bolna je za tri!

Sila je velika, jojmene, gorje! Hitro po zdravnika, da nam ne umre!

Brez zdravnika mama k Tički pohiti, ve najbolje sama, kaj jo ozdravi.

Že prinese lonček sladke mlečne kave, lep rdeč bonbonček, košček čokolade.

Jabolčno sladico, fige in seveda z makovo potico polno žličko meda.

To pa je bolnički medicina prava, koj zarde ji lički in je zopet zdrava!

Zviti tej lisički se kar samo smeje, seže po potički — vrže proč odeje!

Čokolado vzame, s posteljice švigne — mamica jo ujame in v naročje dvigne.

Zdaj je prihitela z očkom sestra Metka, z njima sta vesela stric in tetka Betka.

Tetka de: »Resnično, dobra so zdravila, ki so gospodično malo nam rešila.«

»A v nameček Tički, očka se smeji, »dajmo še dve žlički brezove masti!«

Matjažkova čudežna ura

Dobrodušni cestar je ozdravel

Matjažek je trdno sklenil, da bo ob prvi priložnosti obiskal dobrodušnega cestarja, ki ga že ducat dni ni bilo na spregled. Skrbelo ga je, če starec le ni prehudo zbolel, saj ni sicer nikoli zamudil na delo.

Prava sreča, da je boter Veter dnevno spihal vse listje z njihove ulice, saj bi se v nasprotnem primeru lahko zgodilo kaj prav grozljivega.

Listje bi zasulo hišne vhode, tako da starši ne bi mogli v službo, otroci pa ne v šolo. O, to pa bi bila grozovarska katastrofa!

Vendar pa je Matjažek lahko obiskal sivolasega možaka šele tedaj, ko so v njihovem mestu obstali vsi avtomobili in motorji. En dan v mesecu so namreč ljudje sporazumno pustili svoja vozila doma in se raje sprehodili po številnih, lepo urejenih parkih.

Matjaž je vedel, da stanuje možic v nizki, leseni baraki v predmestju, prav pri tramvajski remizi. Našel ga je brez težav. Rahlo je potrkal na

priprte duri in kar vstopil. Sivolasi dobrodušnež je tiho sedel za mizo, glavo pa potrto skrival v dlaneh. »Kaj je vendar, da se že toliko časa niste prikazali v naši ulici!« se je Matjažek rahlo dotaknil starčkove roke. »Je z zdravjem kaj narobe?«

Starček je dolgo molčal, nato pa počasi pokimal prišleku. »Lepo, lepo, da si prišel. Mislil sem že, da je ves svet pozabil name!« Matjažka je nato potrepljal po rami in skoraj zašepetal, da ga prav duši, kadar se spomni na otroke, ki so ga tako grdo žalili med delom.

»Saj to vendar ni mogoče!« je bil mali obiskovalec ves ogorčen.

»O, pa še kako je mogoče!« je potrto odvrnil možak. »Nekateri celo mislijo, da je moje delo prav nečastno!«

Matjažku se je ob teh starčkovih besedah skorajda napravil vozil v grlu in komajda, komajda se je ubranil joka. Poslovil se je z obljubo, da se bo kmalu spet oglasil.

Doma je svoji čudežni uri zaupal, da bi spet rad obiskal botra Vetra.

»Že prav, že prav!« je zatiktakala ura in natanko opolnoči je Matjažek že stal pred razmršenim botrom Vetrom. Naglo mu je povedal vso zgodbo o potrtem cestarju ter ga zaprosil, naj preneha s čiščenjem v njihovi ulici. Boter Veter je to rade volje obljubil, saj je njihovo ulico že tako in tako čistil po rednem delu.

Matjažkova ulica je bila tako iz dneva v dan bolj nasmetena. Kupi listja so ponekod segali že prav do spodnjih oken. Predstavljajte si, kakšen divji ples se je začel, kadar je boter Veter po nesreči pihnil v njihovo ulico. Listje se je zvrtničilo do streh, napolnilo žlebove in zabasalo marsikateri dimnik. Ljudje so obupano zmajevali z glavami, ko so hoteli zakuriti peči, pa se jim zaradi slabega vleka to ni in ni posrečilo. Pač

pa se je v stanovanjih tako zakadilo, da bi še kako prav prišle podvodne maske z vso potapljaško opremo vred.

»Dovolj imam listja in dima!« je histerično kričala skozi okno Repovževa, ki je v vsej ulici veljala za največjo opravljivko. »Pritožila se bom! Pritožila se bom, pa čeprav na sončno upravo!«

No, nejevoljni so bili tokrat vsi stanovalci v ulici. Razumljivo, saj jih je močno jezilo, da so morali kakor prezeble miške čepeti v stanovanjih.

Slabo razpoloženje bi se gotovo nadaljevalo v nedogled, če ne bi Matjažkovemu očku šinila v glavo genialna misel. Sklical je vesoljni zbor vseh prebivalcev in to nikjer drugje kot ob oknih, ki so bila obrnjena na glavno ulico.

»Edina rešitev je,« je zagrmel skozi okno kakor poklicni govorec, »da takoj obiščemo našega dobrodušnega cestarja ter ga poprosimo, naj se vrne na delo. Seveda pa mu bomo morali pomagati tudi mi!«

»Tako je, tako je! Odlična rešitev!« je odmevalo z oken. Edino Repovževka je kričala, da raje zmrzne, kot pa da bi poprijela za lopato.

Matjažek se je z največjo muko prerinil skozi naneseo listje ter obiskal cestarja, ki je bil še venomer zelo žalosten. Povedal mu je, da bodo vsi v ulici z veseljem pomagali odstraniti listje, samo naj se čimprej vrne.

Le tisto o zoprni Repovževki je raje obdržal kar zase.

Možaku je bilo prav in res se je vrnil med ljudi, ki so ga že neznanško težko pričakovali. Družno so poprijeli za delo in menda so celo Repovževko zarsbele dlani, pa kaj, ko je bilo veliko opravilo tedaj že pri kraju. (Dalje)

Gorska kraljica

Megla, ki so jo preprodili vetrovi, se je razpotegnila proti spečemu Barju. Pernati prebivalci so še dremali in poležavali v svojih toplih gnezdih in tudi kak štirinožec je bil še presanjav, da bi se pretegnil na svojem ležišču. V travi, mlakah, pod širokim listom ali v krošnjah košatega drevja je tako živel in dremal mali pisani svet vseh letnih časov.

Na sončnem pogorju Polhovega Gradca se je cvetje že kopalo v jutranji rosi in na široko odprlo svoje cvetove brenčečim čebelam, ki jih je prinesel prvi sončni žarek. Ko pa je potegnila prva jutranja sapa, so svetli listi črnega gabra odplesali k gorski kraljici, »rumeni jožefci«, najlepši med gorskim cvetjem, ponos Dolomitov.

»Pozdravljena, najlepša v naših gorah!« so zašelesteli gabrovi listi. »Prisluhni, oče gaber je pregnal sivo meglo, da ti ne umaže nežnega cvetja in tvoje smaragdno zelene oblekice.«

»Zahvaljeni bratci!« je zašepetala kraljica. »Očetu gabru povejte, da mu že pošljem brenčeče čmrlje in veselo bo, da bo kaj.«

Jutranji vetrič je nežno zanihal njeno bujno cvetno glavico in zanjo

lovil sončne žarke. Med mahom, ki je preraščal sivkasto skalo, je odpiral svoje cvetove rdeči sleč. Nagibal se je proti nežni jožefci in zašelestel: »Že prav, že prav, res si najlepša med nami, toda tudi nas imajo radi čmrlji in čebele. Poglej tja, kjer

se bohota baron, "zlato jabolko", tam na jasi, kako ga obletavajo čebele in čmrlji.«

Gorska kraljica pa, čeprav lepa, a skromna, se ni prav nič jezila na jezičnega sleča.

POZABLJIVEC

Ves primer je zavozlan —
Dokolenko slednji dan
kar po vrsti vse pozabi,
kar doma in v šoli rabi!
Da stvari bi spravil v red,
ta sem fantu dal nasvet:
Robec žepni zavozlaj,
pa bo zmeda v glavi kraj.
Toda stara se navada
slej ko prej ponavlja rada —
fant besedam mojim kima
a še robca v žepu nima.

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Bine Rogelj

»ŽOGA«

Tone, Tine, Bine, Bogo
našli so sred trga žogo:
»Juhuhu — zdaj šli se fletno
bomo tekmo nogometno!«

Pa bili zaman veseli
so, ker s tekmo so se ušteli:
Bogo z žogo je utekel,
spotoma jo iz kože slekel...

Slekel jo je in — pojedel!
Zdaj pa vem, da vsakdo vedel
rad bi, le kako ta Bogo
je pojedel — celo žogo!

Ne ubijajte si glave:
fant ni snedel žoge prave,
to pa le zato, ker ona
je bila samo — melona...

Zgodba o ježu in zvezdah

Ko se je vrnil stari bodež jež z nočnega lova v svoj domek pod staro smreko, je narahlo sinilo mlado jutro. Od dolgega potovanja po gozdu je bil nekoliko utrujen in želel si je mirnega počitka. Maj je bil in pomlad mu je položila na prostrano mizo pošten pladenj sladkih dobrot. In ob tej razkošni mizi se ni obregal kakor kmečka nevesta; najedel se je do sitega in zdaj se mu je zahotelo počitka in spanja. Zlezal je v tesno, vendar dovolj veliko duplino, legel na mehko, z mahom postlano posteljico in globoko zaspal. Spal je ves dolgi dan tja do večera, ko ga je z glasnim žvrgolenjem prebudil v zelenem grmovju zlatokljuni kos. Jež si je pomel oči, radovedno pokukal skozi vrata in veselo dejal:

»Glej, glej, spet se večeri. Treba bo na večerjo.«

Urno si je z roso na bilkah pred vratmi umil nosek, se počehljaj po uhljih in odkrevljal na prosto. Zdaj se mu je oglasil tudi želodček. Kakor izkušeni lovec se je napatil po večernem gozdu. Ni mu bilo mar brenčanje muh in mušic, ki so se igrale v zadnjih sončnih žarkih, niti pajek ga ni motil, ki je nemirno ždel v svoji, hudo razpotegnjeni mreži. Medtem so se na nebu prižgale zvezde in debeli mesec je posvetil ježku naravnost v oči.

»Ti nepridiprav, ti!« je jež zagodrnjal proti mesecu ter se mu — cof! — cof! — umaknil na osojno stran pod grmovje. Tu se je za trenu-

tek oddahnil. Nebo je bilo jasno, komaj ozelenelo bukovje je zateglo vršalo in brenčalo. Ježu je bilo skoraj tesno pri srcu. Potem se je domislil, da je veter tisti neugnani brenčelj, ki šumi in brenči po drevju in se smuka z veje na vejo. Niti zdaleč mu ni prišlo na misel, da je to brenčanje jutranjica hroščev, ki so se pravkar prebudili. Oprezno je krevljal dalje, prisluškoval ter se naposled ustavil pod košatim steljnikom. Brenčanje je bilo tu najbolj glasno, najbolj brezskrbno in razigrano.

»Pri sedmih ščurkih! Tega pa je že preveč!« se je zahudoval stari šivankar. Veter je završal močnejše in zgodilo se je — strah in trepet. Zavaljen hrošč je padel ježu naravnost na glavo. Zbolelo ga je, prestrašilo pa tako, da je kar otrpnil in debelo pogledal. »Joj, joj! Zvezda mi je padla na glavo,« je zajavkal. Potem je naglo vzel pot pod noge. Niti ozreti se ni več utegnil niti pogledati na jasno nebo, na mesec in zvezde. Pritekkel je do polža, ki je ravno počival v svoji hišici. Polž je stegnil roge in se začudil:

»Kam pa, bratec, čez drn in strn? Kaj se ti je pripetilo?«

Jež se je ves zasopel ustavil:

»Zvezde padajo z neba. Rešiti se moram.«

Polž s strahom vpraša:

»Kako pa to veš?«

»Kako ne bi vedel,« je dejal v eni sapi. »Pravkar mi je zvezda padla

naravnost na glavo.« In že je odnesel pete.

»To pa ni smeha vredna zgodba,« pomodruje polž. »Tudi jaz se moram rešiti.« Že jo mahne za ježem.

Jež in polž sta srečala žabo. Izbuljila je oči in zaregala:

»Kam vendar tako hitita?«

Polž si obriše sline in pravi:

»Zvezde padajo z neba. Morava se rešiti.«

Žaba še bolj izbulji oči:

»Kako pa to veš?«

»Jež mi je povedal.«

»Jež, kako veš, da padajo zvezde?«

»Pravkar mi je velika zvezda padla na glavo,« reče jež in se spusti v dir.

»Hm, tudi jaz se moram rešiti,« odskaklja žaba za polžem in ježem.

Tekli so in tekli čez drn in strn ter pritekli do gozda. Veverica, ki si je dala opravka s košatim storžem, jih je uzrla in vprašala:

»Kam tečeš, žaba?«

»Zvezda padajo z neba. Rešiti se moram.«

»Kako pa to veš?«

»Polž mi je povedal.«

»Polž, saj ni prvi april, da si privoščiš tako potegavščino.«

»Resnica je, jež mi je povedal.«

»Jež, kako veš, da padajo zvezde?«

»Čemu bi si izmišljal; zvezda mi je padla naravnost ga glavo.«

»O, potem pa se moram rešiti,« reče veverica in smuk za žabo, polžem in ježem. Srečali so tetko lisico, ki zvito obrne oči:

»Kam bežiš, veverica?«

»Rešiti se moram, ker padajo zvezde.«

»Kdo te je potegnil za nos?«

»Žaba, polž in jež so mi povedali.«

Tudi zvitorepka je stisnila rep med noge in tekla za veverico. Tek-

li so družno, kakor da jih nosi burja. V gozdu srečajo volka. Vprašal je lisico:

»Česa si se, tetka, prestrašila, da tak beg?«

»Zvezde padajo, rešiti se moram.«

»Kdo ti je to povedal?«

Zopet so vsi zapovrstjo povedali svojo zgodbo.

Volk je pomislil: morda pa je res. Obrnil se je in tekkel za lisico. Vsi so tekli, kar si jih noge nesle. Ko so se do kraja upehali, so za hip počili in prisluhnili, toda o zvezdah ni bilo sledu. Tedaj jih je ugledal medved in glasno zagodrnjal:

»Od kod pa tak strah?«

»Zvezde padajo,« so odgovorili v en glas. »Pravkar je ježu padla zvezda na glavo.«

»Tebi, ježek, večkrat padajo zvezde,« se je iz vseh ponorčeval medved. »Na glavo ti ni padla zvezda, marveč čisto navaden hrošček. Le-

žal je vznak na tleh in jaz sem ga slastno pojedel.«

Spogledali so se in bilo jih je sram. Niso vedeli, kaj naj v zadregi napravijo, zato pa se je volk razjezil

na lisico, lisica na veverico, veverica na žabo, žaba na polža in polž na ježa. Ta se je zvil v klobčič in vsem skupaj pokazal svojih tristo in trintrideset bodic.

Neža Maurer

Ilustr.: Bine Rogelj

Zakaj klepeče papagaj

V čudežni deželi Diredaj sta živela oče Papagaj in mati Papagajčka.

No, oba vse dni tešila sta sineka Zakajčka, ki je gonil večni svoj: »Zakaj? Zakaj? Zakaj?« kot še danes rad počne marsikakšen otročaj.

Oče Papagaj in mati Papagajčka, da bi sinka potešila, da bi hitro glavico še bolj zbistrila, sta na sleherno vprašanje mu odgovorila.

No, tako postala sta prvi klepetavi papagaj in klepetava papagajčka.

Te veščine naučila sta še sineka Zakajčka in po njem prešla je na ves prihoden papagajski rod. In če zdajle vprašate: Zakaj klepeče papagaj?

Lahko povem: Zato ker dobri oče Papagaj in dobra mati Papagajčka tam v čudežni deželi Diredaj sta odgovarjala na sleherni zakaj sineka Zakajčka.

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Božo kos

Lovska

Lovec Miha zajca peče, v kajžo po pijačo steče.

Ko se vrne, kar obstane, trikrat si oči pomane.

Noge mu odrevenijo: zajcu uhlji v zrak štrlijo!

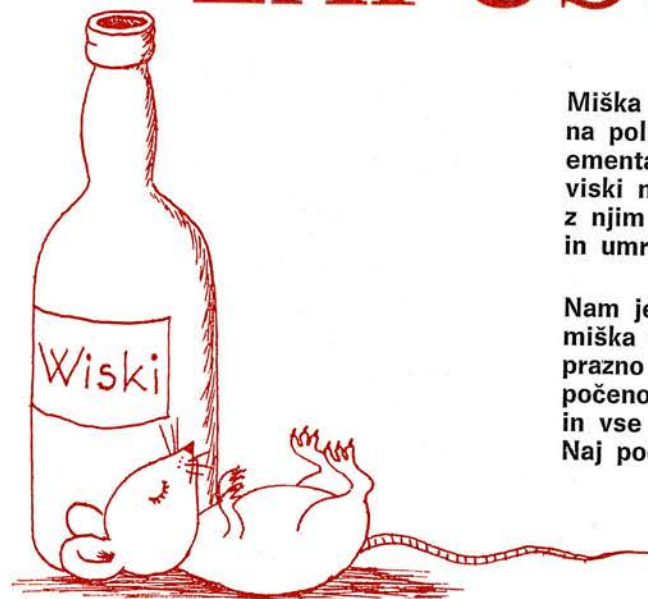
Meta Rainer

Ilustr.: Jelka Reichman

ZAPUŠČINA

Miška se je v shrambo skrila, na polico sedla, ementalec nam pojedla, viski nam popila — z njim se zastrepila in umrla.

Nam je zapustila miška vrla prazno steklenico, počeno polico in vse luknje v siru. Naj počiva v miru!

Kralj Matjaž

Pod goró deveto spi
kralj Matjaž že sto noči,
sto noči in stokrat sto
in še kdo ve koliko;
konja belega ima,
ga nikdar ne osedla,
Lenčico ima gospo,
pa ne mara nič za njo,
meč kaljen na dve strani
mu brez haska rjavi.
Pod deveto grem goró
in porečem mu tako:
»Ti več nisi kralj Matjaž,
če konjiča mi ne daš,
s srebrom osedlanega,
z zlatom obrzdanega;
in več nisi kralj Matjaž,

če mi Lenčice ne daš,
da bo konja hranila,
z vinom ga napajala;
in več nisi kralj Matjaž,
če mi meča ne podaš,
da ga v zlate pretopim,
z njimi brate pogostim!«
K njemu stopim, k njemu grem,
to mu rečem, to povem.
A če ne izpolni mi
tri želje, ukaze tri,
sivo brado odrežem mu,
potopim na morskem dnu,
da bo moral morje spiti,
če do nje bo hotel priti,
a da spet mu zraste taka
sto in stokrat let naj čaka.

Ne bodi uročen, kako si lep

Kadar sva šli z mamo v trgovino, sva se ustavili tudi na kakem kmečkem dvorišču. Gospodinja je mamo povabila, naj gre pogledat prašiče.

V svinjaku je dišalo po kuhani repi in korenju, v kotu je stala vreča z otrobi, prašiči pa so se z rilci zaganjali v korito. Ko se je mama nagnila čez opaž, je zmerom rekla:

»Ne bodi uročen, kako si lep!«

Pri nas smo bili bajtarji, vendar smo tudi imeli prašiče. Tako se je kdaj oglasila kaka kmečka gospodinja, navadno kadar je šla s polja. Prislonila je motiko k zidu ali pa odložila na klop plevelni predpasnik in pralico, potem sta z mamo stopili do svinjaka.

»Ne bodi uročen, kako si lep,« je vedno dejala kmetica. Mama je bila vesela, če jo je pohvalila, da ima rejnega pujsa, pa ji je zato tudi po-

vedala, koliko meri, saj ga je z vrvičo merila prav vsak mesec in tam, kjer sta se konca staknila, napravila voz. Po tisti meri je dobro vedela, koliko tehta, in ko se je zredil do prave debelosti, smo klali.

Kmalu sem toliko odrasla, da sem šla že sama v trgovino. Vedno sem se nastavljala po vasi, da bi me opazila kaka gospodinja. Pa tudi če me je, me ni povabila, naj pogledam njene prašiče. Rekla je čisto kaj drugega. Na primer, če sem kar sama, ali še kaj bolj nepomembnega.

Pred kratkim sem po naključju zšla na neko kmetijo daleč stran od domače vasi. Gospodinja je ravno krmila prašiče. Sámó od sebe mi je ušlo z jezika:

»Ne bodi uročen, kako si lep!«

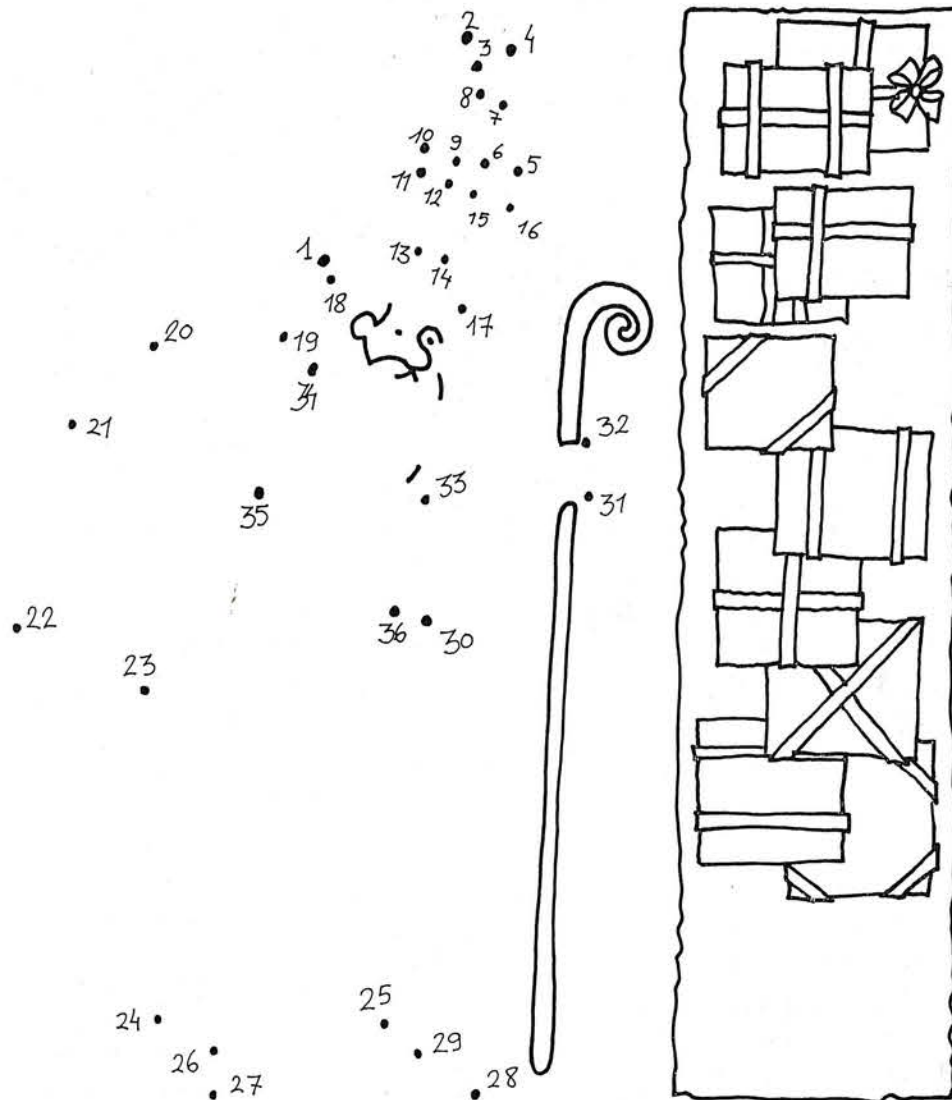
Gospodinja pa se ni in ni mogla načuditi, kako da vem, kaj je ob taki priložnosti treba reči.

KUK BABAU

Kdo prinaša darila?

POTEGNI ČRTE OD PIKE DO PIKE. ZAČNI PRI ŠTEVILKI 1 IN NADALJUJ DO ŠTEVILKE 36. PRI DARILIH STA SAMO DVA PAKETA POPOLNOMA ENAKA. KATERA DVA?

Pravljica o beli kači

BILA JE KMETICA IN JE IMELA MAJHNE OTROKE. HODILA JE V POLJE DELAT IN PUŠČALA OTROKE DOMA TER JIM V SKLEDO DAJALA MLEKA, DA MEDTEM NISO BILI LAČNI. VSELEJ SO VSE POJEDLI, ZATO JIH JE MATI HVALILA, DA SO PRIDNI. OTROCI PA PRAVIJO: »SAJ NE JEMO SAMI, K NAM HODI TUDI LEP PTIČEK JEST.«

MATI SI MISLI, DA PRIHAJA KAKA MAČA IN JE Z OTROKI. VENDAR SE JI ČUDNO ZDI, KER OTROCI PRIPOVEDUJEJO O LEPSEM BELEM PTIČU. SKRIJE SE TEDAJ V HIŠO IN PREJ POSTAVI OTROKOM MLEKO V VEŽO KAKOR PO NAVADI.

KMALU SE PRIVIJE IZPOD MIZE BELA KAČA Z LEPO KRONO NA GLAVI TER SE ZVIJE NAJMLAJŠEMU V NAROČJE. MATI JE BILA VSA TRDA OD STRAHU. OTROCI PA SO BOŽALI IN GLADILI LEPEGA PTIČA. KO SE KAČA NAJE, STRESE LEPO KRONICO Z GLAVE IN SE SPET IZGUBI V LUKNJO.

BRŽ KO JE KAČA IZGINILA, JE MATI SKOČILA V VEŽO IN JE SPRAVILA OTROKE NA VARNO; SEVEDA NI POZABILA PO-

BRATI TUDI KRONO. DALA JO JE V SKRINJO, KJER SO IMELI PREJO.

DED JE POZIMI PREJO VIL. VSO ZIMO JE VIL, PA JE NI MOGEL POVITI. ŽENA SI MISLI: »KAJ NEKI MORE TO BITI? MORDA IMA KRONA TAKO MOČ?« ZATO DENEJO KRONO PROČ IN KMALU JE BILA PREJA POVITA. NATO DENEJO KRONO V ŽITO, MERILI IN MERILI SO ŽITO, PA NI NIKDAR POŠLO. TAKO SO DEVALI KRONICO TUDI K DRUGIM REČEM IN V KRATKEM ČASU SI JE HIŠA OPOMOGLA, DA JE BILA NAJPREMOŽNEJŠA V VASI.

IMELI SO KRONICO TAKO DOLGO, DOKLER JE BIL PRI HIŠI TISTI ROD, KI JE Z BELO KAČO PRIJAZNO IN LEPO RAVNAL.

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

OREH

»Brž, oreh, zlezi iz lupine,
po tebi se cedé mi sline!«
V lupini oreh pravi: »Nič,
sam pridi k meni, če si tič!«

Fant s kládívom ga streti sklene,
oreha ne, le prst zadene...
Zdaj »joj« je, trikrat »av« —
pač ni sladkosti brez težav...

Ne skoči oreh sam pod zóbe,
kdor to bi rad, mu kaj narobe
v možganih je in zanj velja,
da fant — na glavi pač šantá...

Vera Poljšak
Ilustr.: Magda Tavčar

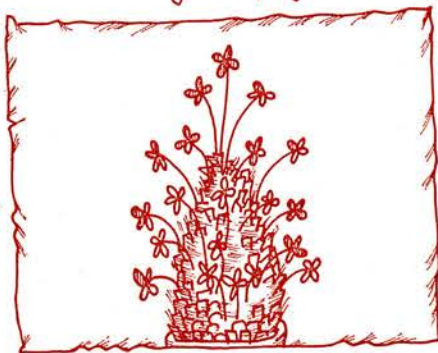
Smrekov storž

V gozdu poišči suh smrekov storž in v trgovini s semeni kupi vrečko LEČE.

Dvigni storževe luske in vtakni vanje semena. Namakaj storž vsak dan. Voda naj kaplja

zelo počasi. Čez nekaj dni bo leča pognala. Iz storža bodo zrastle rastlinice.

10. MESTNI OKRAJI TRSTA — SV. SERGIJ — Je izrazito nov rezidencalni mestni okraj. Zgradili so ga po vojni na jugovzhodnem območju Sv. Marije Magdalene spodnje. Tu so naši kmetje še po drugi svetovni vojni imeli vinograde, oljčne gaje, njive in travnike. Južno od Sv. Sergija je industrijsko področje. Na sliki: Sv. Sergij.

9. MESTNI OKRAJI TRSTA — SV. MARIJA MAGDALENA SPODNJA — Je obsežen predmestni okraj in se razprostira jugovzhodno od pokopališča Sv. Ane tja do Domja. Na položnem lapornatem svetu slovenski »mandrje-rji« pridelujejo na skrbno obdelanih vrtovih vsakovrstno povrtnino in goji-jo vinsko trto. Žal je vrtov in vinogradov vedno manj zaradi gradnje hiš. Pri pokopališču Sv. Ane je osnovna šola »Marica Gregorič-Stepančič«. Na sliki: pogled na del Sv. M. Magdalena spodnje.

12. MESTNI OKRAJI TRSTA — NA LOVCU — Do nedavnega je bil ta okraj redko naseljen. Zadnja leta pa so pašne in gozdiče skoraj povsem izrinile stanovanjske hiše. Na vzhodnem delu je področje Melare, kjer so zgradili ogromen stanovanjski blok. Na Lovcu je javni park, ki obdaja vilo nekdanjega barona Revoltelle. Na severozahodnem pobočju pa je Frned (Bošket), ki je edini še nenaseljeni predel mesta. Na sliki: okraj Na Lovcu.

11. MESTNI OKRAJI TRSTA — SV. MARIJA MAGDALENA ZGORNJA — Je obsežen mestni okraj. Razprostira se severovzhodno od pokopališča Sv. Ane tja do konjskega dirkališča in obsega tudi področje Kolonkavca in Rovt. To območje zaenkrat še ni pregosto naseljeno. Zato je tu še nekaj plodne zemlje. Na sliki: pogled na del Sv. M. Magdalene zgornje.

14. MESTNI OKRAJI TRSTA — PODLONJER — V Podlonjerju stanovanjska gradnja še ni povsem uničila narave. Prevladujejo stanovanjske hišice z vrtovi. Tu pa tam so tudi obdelani vinogradi. Na sliki: Podlonjer.

13. MESTNI OKRAJI TRSTA — ROCOL — Tudi v tem mestnem predelu so zgradili v drugi polovici našega stoletja mnogo hiš. Večji del Rocola leži na bregu in le manjši del v dolini. Tu so velike vojašnice in prostori velesejma. Na sliki: Rocol.

16. MESTNI OKRAJI TRSTA — SV. ALOJZ — Na strmem svetu severozahodno od Kjadina je nastal mestni okraj Sv. Alojz. Tu so zgradili mnogo večnadstropnih ljudskih hiš. Kraj je precej izpostavljen burji. V spodnjem delu Sv. Alojza sta Slovenski dijaški dom in otroški vrtec. Na sliki: Sv. Alojz.

15. MESTNI OKRAJI TRSTA — KJADIN — Zahodno od Lovca se svet spušča po položnem slemenu. Tu je mestni okraj Kjadin. S tega kraja je lep razgled na spodnji del mesta in na zaliv. Področje je na južni strani gosto naseljeno, na severni strani pa se razprostira gozdnati Frned. Na sliki: Kjadin.

TRST — Je glavno mesto avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine in hkrati najpomembnejše pristanišče na Jadranu. Ima dokaj razvito industrijo in več obrtnih delavnic. Ker je obmejno mesto, ima tudi zelo razvejano mrežo raznovrstnih trgovin. V Trstu živijo Slovenci, Italijani in tudi pripadniki drugih narodnosti.

Na vrhu griča, kjer sta grad in cerkev Sv. Justa, je v davni preteklosti stalo gradišče. Sčasoma se je ob vznožju tega griča izoblikovalo mestece Trst. Dolga stoletja je bil Trst nepomembno mesto. Trst se je začel razvijati in širiti šele za časa vladanja avstrijskih vladarjev Karla VI., Marije Terezije in Jožefa II. Nagel razvoj tržaške luke in pomorstva je zahteval mnogo delovne sile. Začelo se je množično priseljevanje v mesto iz bližnjega in daljnega zaledja. Prebivalstvo je začelo naglo naraščati. Mesto znotraj obzidja, ki mu danes pravimo Staro mesto, ni moglo več sprejemati vseh priseljencev. Sprva se je začelo mesto širiti izven mestnega obzidja na območju solin, pozneje pa so nastajali novi mestni okraji na okoliških »mandrijah«, pašnikih in gozdovih. V našem stoletju se je mesto že toliko razširilo, da je zajelo v svoje predmestje tudi nekdanje vasi Škedenj, Sv. Ivan in Barkovlje.

Današnji Trst sestavljajo naslednji mestni okraji: Staro mesto, Novo mesto, Sv. Andrej, Sv. Vid, Sv. Jakob, Čarbola, Škedenj, Sv. Sobota, Sv. Marija Magdalena spodnja, Sv. Sergij, Sv. Marija Magdalena zgornja, Na Lovcu, Rocol, Podlonjer, Kjadin, Sv. Alojz, Sv. Ivan, Vrdela, Škorklja, Kolonja, Rojan, Greta, Trstenik in Barkovlje.

Na sliki: topografski zemljevid Trsta in tržaški grb.

2. MESTNI OKRAJI TRSTA — NOVO MESTO — Novo mesto se je začelo izoblikovati za časa cesarice Marije Terezije. Tako imenovana Terezijanska mestna četrt je nastala na kraju, kjer so bile nekoč soline. Tu so ulice ravne in se sekajo pravokotno. V tem delu mesta je mnogo trgovin in uradov. Pomembni so Rusi most (Ponteroš) s kanalom, cerkev Sv. Antona novega, srbskopravoslavna cerkev, grškopravoslavna cerkev, Borzni trg. Na sliki: pogled na Novo mesto.

4. MESTNI OKRAJI TRSTA — SV. VID — Leži na nizkem griču, ki se položno spušča proti nabrežju. K temu okraju prištevamo tudi področje Elizejskih poljan. Sv. Vid je rezidencialni okraj z lepimi vilami, parki in drevoredi. Tu so semenišče, astronomski observatorij in vremenslovna postaja. Na sliki: pogled na Sv. Vid.

6. MESTNI OKRAJI TRSTA — ČARBOLA — Ta obrežni okraj je precej obsežen in zajema področje Pončane in Broleta. V nižinskem delu Čarbole so mestni plinohrami, remiza za mestne avtobuse, arzenal Sv. Marka s suhim dokom, dovozna cesta do 7. pomola, oljarna, veliko skladišče za les in športna palača. Na sliki: mestni plinohrami pri Broletu.

8. MESTNI OKRAJI TRSTA — SV. SOBOTA — V tem predmestnem okraju gradijo zadnje čase velike stanovanjske bloke, zlasti v nižinskem delu. Tu je Rižarna (nekdanje zloglasno nemško koncentracijsko taborišče in krematorij), nogometno igrišče »Pino Grezar«, mestna klavnica, upepeljevalnik smeti in ob vzhodnem vnožju griča Sabotnjaka velika cementarna. Na sliki: Rižarna.

1. MESTNI OKRAJI TRSTA — STARO MESTO — Najstarejši mestni okraj Trsta je Staro mesto. Tu je še do prve polovice 18. stoletja stal ves takratni Trst. Staro mesto je nekoč obdajalo obzidje s stolpi. Ulice so tesne in mračne. Marsikatera hiša je zapuščena in razpada. Pomembni objekti so: grad, stolna cerkev, posvečena sv. Justu, Rihardov slavolok, rimsko gledališče, Lapidarium, trg Cavana. Na sliki: trg Cavana.

3. MESTNI OKRAJI TRSTA — SV. ANDREJ — Za časa Jožefa II. se je mesto širilo ob obrežju od trga Cavana tja do Sv. Andreja. V tem mestnem predelu so vhod v novo pristanišče, izhodiščna železniška postaja bohinjske železnice, tržnica na debelo za sadje in zelenjavo, kopališče Lanterna z istoimenskim svetilnikom in lep promenadni drevored. Na sliki: pogled na del Sv. Andreja.

5. MESTNI OKRAJI TRSTA — SV. JAKOB — Leži vzhodno od Sv. Vida na slemenu. Sv. Jakob je gosto naseljena delavska mestna četrt. Skoraj nima zelenih površin. Pri Sv. Jakobu imamo osnovno šolo »Josip Ribičič« z otroškimi vrtcem, srednjo šolo »Ivan Cankar« ter Založništvo tržaškega tiska kjer izhaja Primorski dnevnik. Na sliki: trg Sv. Jakoba.

7. MESTNI OKRAJI TRSTA — ŠKEDENJ — Domačini pravijo kraju tudi Ščedna. Nekoč je bila pristna slovenska vas. Danes je predmestni okraj. Škedenj je ohranil svoje pokopališče. Tu imata sedež osnovna šola »Ivan Grbec«, otroški vrtec in etnografski muzej »Jakob Ukmar«. Na škedenjskem obrežju je železarna Italsider. Na sliki: Škedenj.

18. MESTNI OKRAJI TRSTA — VRDELA — Ta predel mesta skupno z območjem Brandežije, Sančelina in Školjeta leži na bregu in še ni gosto naseljen. Najpomembnejši objekt je univerza. Do nedavnega je bil na Vrdeli obsežen predel namenjen umobolnici. Zdaj ima tu prostore Višja slovenska industrijska šola »Jožef Stefan«. Na sliki: pogled na Vrdelo.

20. MESTNI OKRAJI TRSTA — KOLO NJA — Leži na strmem svetu severovzhodno od Škorklje. Ker kraj ni gosto pozidan, je še precej zelenih površin. Od tu uživaš lep razgled na mesto in zaliv. Na sliki: pogled na del Zgornje Kolonje.

22. MESTNI OKRAJI TRSTA — GRETA — Severozahodno od Rojana prideš po kratkem nadvozu na Greto. Glavna cesta deli okraj na Spodnjo in Zgornjo Greto. Svet Spodnje Grete se spušča strmo proti obrežju. Tu so razkošne vile obdane z lepimi parki. Zgornjo Greto pa so zadnja leta skoraj v celoti pozidali z ljudskimi hišami. Na Greti je slovenski otroški vrtec. Na sliki: pogled na del Grete.

24. MESTNI OKRAJI TRSTA — BARKOVLJE — Severozahodno od Grete mimo svetilnika te popelje cesta v Barkovlje. Kraj, skupno z območjem Boveda, leži na položnem obmorskem bregu in je zavarovan pred burjo. Ta predmestni okraj, ki je bil še v prejšnjem stoletju pristna slovenska vas, ima še danes svoje pokopališče. Od barkovljanskega portiča do Miramara so ob obrežni cesti kopališča. V Barkovljah imajo osnovno šolo, poimenovano po Finžgarju, in otroški vrtec. Na sliki: Barkovlje.

17. MESTNI OKRAJI TRSTA — SV. IVAN — Ob vznožju Griže leži Sv. Ivan. Ta nekdanja slovenska vas se je z območjem Fedrigovca postopoma spojila z mestom. Tu imajo svoj sedež znanstveni licej in klašična gimnazija »France Prešeren«, Trgovski tehnični zavod »Žiga Zois« s priključeno višjo šolo za zemljemerce, Učiteljske in šola za vrtnarice »Anton Martin Slomšek«, srednja šola »Sv. Ciril in Metod«, osnovna šola »Oton Župančič« in otroški vrtec. Na sliki: pogled na Sv. Ivan.

19. MESTNI OKRAJI TRSTA — ŠKORKLJA — Začenja se za Oberdankovim trgov in severno od sodišča ter se vzpenja po pobočju tja do Kolonje. Po strmem bregu Škorklje so speljali tračnice z žičnico (funikular). Po njih pelje openski tramvaj. V spodnjem delu Škorklje je šola Glasbene matice. Na sliki: Škorklja.

21. MESTNI OKRAJI TRSTA — ROJAN — Rojan leži v kotlini severozahodno od Škorklje. V prejšnjem stoletju je ta kraj imel še vaški značaj. Prevladoval je slovenski živelj. Domačini so bili vrtnarji in vinogradniki. Danes je ta okraj ves pozidan in gosto naseljen. V Rojanu je srednja šola »Fran Erjavec« in osnovna šola posvečena Bazoviškim junakom. Na sliki: Rojan.

23. MESTNI OKRAJI TRSTA — TRSTENIK — Strmo nad Greto te ozka cesta popelje na Trstenik. Kraj je lepa razgledna točka. Tudi ni zelo pozidan. Na Trsteniku je oddajnik tržaške radijske postaje in bolnica za pljučne bolezni. Na sliki: Trstenik.

Lojze Abram

Današnji mojstri stare glasbe

Mogoče malokdo od vas ve, da nekateri vaši sovrstniki pridno gojijo staro glasbo in celo nastopajo na uspeh koncertih. To ni nič nenavadnega, bo kdo od vas rekel, saj poznamo sošolce, ki igrajo harmoniko, violino, klavir in podobno. Pa ni isto.

Najprej razjasnimo pojem, kaj je stara glasba. Nekateri ji pravijo tudi zgodnja glasba ali z angleško besedo early music (izgov. erli mjuzik). Gre za glasbo, ki so jo komponirali in igrali glasbeniki na dvorih in gradovih v poznem srednjem veku in pozneje v renesančni in baročni dobi pred več kot tristo leti. Dandanes se malokdo ukvarja s staro glasbo in v Evropi je samo ena šola v Italiji, ki goji tako glasbeno zvrst. Pravzaprav ta trditev ni točna, ker se s staro glasbo ukvarjajo danes tudi pri nas, v Trstu, na šoli Glasbene matice.

Ansambel gojencev oddelka za staro glasbo pri Glasbeni matici v Trstu, ki že pridno nastopajo na uspeh koncertih.

Pobudo za učenje stare glasbe sta pri Glasbeni matici dala profesorja Dina Slama in Miloš Pahor. Sedaj jo učita še Nives Košuta v podružnici na Opčinah in Erika Slama, ki vodi tečaje kljunastih flavt.

Stara glasba ima svoj poseben čar in nas ob poslušanju popelje v davno pozabljene čase menestrelav, znamenitih potujočih pevcev in godcev, ki so hodili z dvorca na dvorec in peli prelepim grajskim damam hvalnice in kantate ob spremljavi raznih instrumentov. In prav take instrumente uporabljajo danes učenci oddelka za staro glasbo na Glasbeni matici.

Rekli boste, da so to prazne marnje, ker takih instrumentov danes ni več, ali pa redke primerke hranijo le v kakšnem muzeju. Prav imate, toda na Glasbeni matici se je znašel nekdo, ki te instrumente izdeluje, da jih učenci potem uporabljajo in na njih igrajo. Preidimo k stvari. Profesor Miloš Pahor, ki je navdušen za staro glasbo, se je seveda zanimal, kje bi našel stare instrumente, kar ni bilo prav nič lahko. Imel pa je pri sebi pridnega in ročnega izdelavca, ki je sam glasbenik in zna poprijeti še za vsako delo z izrednim uspehom: Marka Ternovca.

Mnogi poznajo Marka Ternovca, zlasti tisti, ki živite v Rojanu. Vaši starejši bratje in prijatelji se še gotovo spominjajo Galebove platnice v letniku 1972-73, na kateri je bila v nekaj potezah narisana velika ladja na visokem morskem valu. Tisti osnutek je tedaj izdelal Marko Ternovec, ki je obiskoval 2. razred osnovne šole v Rojanu. Isti

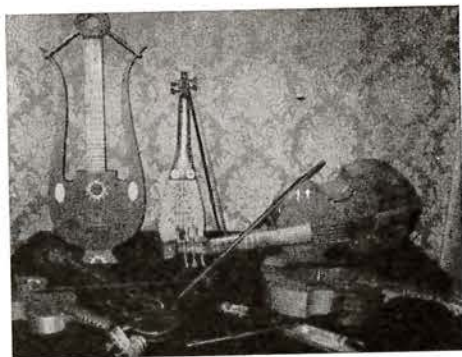
Marko Ternovec s sestro Kristino. Marko je postal že pravi mojster v izdelovanju starih godal za gojence, ki se učijo staro glasbo.

Marko Ternovec, ki hodi sedaj v drugi razred realne gimnazije »France Prešeren«, je danes postal pravi mojster v izdelovanju starih instrumentov, ali bolje godal, za pridne gojence stare glasbe.

In kako je prišlo do tega? Profesor Miloš Pahor je nekoč bolj za šalo kot zares namignil Marku, naj izdelava godalo, ki je bilo narisano v neki starinski glasbeni knjigi. Marko ni nič rekel, ogledal si je risbo in jo odnesel. Čez nekaj tednov je profesorju Pahorju prinesel lepo izdelano in polakirano godalo, na katerem so bile napete prave strune iz prašičjega čreva in lok opremljen s konjsko žimo. Najvažnejše je bilo to, da je godalo tudi služilo svojemu namenu in dajalo od sebe milozveneče zvoke. Marko se je izkazal. V tem letu je na podlagi proučevanja slik in risb starih godal in glasbil v knjigah glasbene zgodovine izdelal lepo število instrumentov, od male »pochette« in »vielle« do »lire chitarre« in »viola da gamba«, tako da jih je že za ves ansambel, in žel priznanje celo od velikega angleškega glasbenika in svetovnega poznavalca renesančne glasbe Steerlinga Jonesa, ki je občudoval precizno izdelavo Markovih godal in ga tudi pohvalil.

Za izdelavo glasbila Marko najprej prouči risbo ali sliko, naredi nato načrt in se potem loti dela. Njegov osnovni element so lesene vezane plošče, ki jih izžaga, namoči v vodi, da jih lahko upogiba, in jih potem skupaj zlepi. Da dobi godalo boljši zven na visokih tonih, vloži v notranjost dušo, to je leseno ploščico med dnom in mostičkom, na katerem slonijo napete strune in še posebno izdolbeno leseno okrepitev pod samo rebro godala. Za izdelavo srednjevelikega godala, kot je na primer »viola da braccio«, potrebuje Marko približno poldrugi mesec dela, ker se mora les tudi osušiti. Njegova sestra Kristina mu pomaga rezbariti rebro in lakirati godalo, na katerega pobarva še simetrične okraske.

Tako je na Glasbeni matici v Trstu nastal oddelek za staro glasbo; za njegov razvoj skrbi v prvi vrsti Marko Ternovec z izdelovanjem starih godal, za katera sestavi tudi po meri škatle z ročajmi za prenos. Brez Marka ne bi bilo godal in brez godal ne bi bilo oddelka in ansambla, zato gre tudi njemu velika zasluga, da je med izredno redkimi glasbenimi šolami v Evropi, ki gojijo staro glasbo, prav naša Glasbena matica.

Stara godala, ki jih je izdelal Marko Ternovec. Zadaj so naslonjena od leve proti desni: lira chitarra, rebecca in viola da gamba tenor. Spredaj ležijo od leve proti desni: viola da braccio, viella, pochette in viola da gamba sopran.

Danilo Gorinšek
Ilustr.: Marjeta Cvetko

NOHTEK

Nohtek je bil majhen škrt. Ni ga bilo več kakor za noht na palcu odraslega človeka. Zato so mu rekli Nohtek.

Prebival je v gozdu. Bil je tako jeznorit, kisel čemernik, da mu ni bilo para. Ves dan je srdito žvigal sredi praprotja in grmičevja, pihal kot puran in sikal kot gad, in če bi ga kdo vprašal zakaj, bi ne vedel odgovora. Kvečjemu da bi odvrnil: »Jezim se, ker sem jezen!«

Pa so se oni dan zgostili črni oblaki nad tistim gozdom. Potem se je najprej zabliskalo, nato je zagrmelo in nazadnje je začel padati dež.

Spočetka je to bil bolj pohleven dežek, toda za Nohtka je pomenil že — silovit naliv...

Divje je zagrozil Nohtek s pestjo proti oblakom. Vendar ni nič zaleglo, kaplje so padale vedno bolj na gosto.

Tedaj ga je poklical velik goban — lep, rjav jurček je bil: »Nohtek, skôči pódme, takega dežnika ne najdeš zlepa!«

Odljudni sitnež pa ni maral za prirazno pomoč. Nasprotno: palec je nastavil na nos in pokazal osle rjavemu jurčku!

Takrat pa je — čof! — priletela debela dežna kaplja in položila drobcenega Nohtka kar na tla. Škra-

tek je grdo psoval, sukal svoje razjarjene oči kot mlinska kolesa in si raval dolgo brado. Voda mu je segala že do ust, pa mu divja jeza še vedno ni dala, da bi poklical na pomoč. Le besno je opletal z rokami in kazal jezik na vse strani.

Tedaj je švignila z bližnjega bora veverica. Zasmilil se ji je čmerikavi siromaček in ga je povabila: »Ponesem te na visok bor, kar okleni se mi repa!«

Pa je Nohtek, trma nezaslišana, tudi tokrat odklonil pomoč. »Le kaj bi ti sedal na rep? Na bor se spravi! Proč — potep!«

Čof! — je spet kanila dežna kaplja. Bila je obilnejša od prejšnje. Zdaj se je Nohtek začel že utapljati.

Priletel je črni kos in mu zaklical: »V kljunu te odnesem v svoje gnezdo. Hočeš?«

Nohtek ni mogel več odgovoriti, ves je že tičal pod vodo. Zato je samo z obema rokama iznad vode pomolil — fige...

Tedaj pa ga je v tretje — čof! — zadela dežna kaplja in Nohtek se je potopil in se pogreznil v gozdno blato...

Sandor Tence

DAŠIN POSEBEN USPEH

Slovenska učenka Daša Radovič je pred kratkim doživela izreden uspeh. Kot edina šolarica iz naše dežele je dobila najvišje priznanje na vsedravnem pismenem natečaju »Racconta la tua regione - Pripoveduj o svoji deželi«. Tečaj je razpisala rimska ustanova »Intercultura« ter so se ga udeležili učenci in učenke iz cele Italije.

Daša je doma iz Nabrežine in zelo ljubi svoj rojstni kraj. V svojem lepem spisu je dokazala, kako dobro pozna junaško zgodovino slovenskega naroda, od razpada Avstro-

Ogrske pa vse do danes. Napisala je tudi, da Slovenci 35 let po končani vojni še čakamo na naše pravice.

Prva nagrada na tem pismenem natečaju je zelo pomembna. Ne samo za Dašo in njeno družino, ampak tudi za vse Slovence, ki smo ponosni, da imamo med nami tako marljivo deklico. O pomenu uspeha nabrežinske učenke priča tudi slovesnost, ki so jo v njeno čast priredili na osnovni šoli »Virgil Šček« v Nabrežini. Daši so ob tej priliki čestitali župan Škerk, šolski skrbnik

in ravnatelj znane založniške hiše »Garzanti«. Ta je Daši iz Milana prinesel lepo nagrado.

Ustanova »Intercultura« je članica mladinske organizacije Združenih narodov. Ta velika družina združuje otroke vseh ras in ves narodnosti. Skoraj gotovo je, da bodo Dašin spis prebrali daleč po svetu, morda

celo v New Yorku, Pekingu ali Buenos Airesu. Tudi ti otroci bodo tako lahko spoznali, da živi nekje v Evropi majhen, a zelo ponosen slovenski narod.

Daši, ki sedaj obiskuje prvi razred SŠ. »Igo Gruden«, iskreno čestitamo za ta spodbuden uspeh z željo, da bi še vnaprej gojila lepo slovensko besedo.

Duško Jelinič

PRIPRAVE za SNEG

Planinske sezone je zdaj konec. Konec je izletov in vzponov na naše prelepe vrhove, kamor hodijo le še izkušeni in dobro utrjeni planinci. V kratkem se bo začela smučarska sezona in nekateri izmed vas že nestrpnost čakajo, kdaj bo zapadel prvi sneg.

Smučanje je postalo že tako množično, da prav vsi nanj računajo, kadar delajo načrte za zimske počitnice ali nedeljske izlete na sneg. Mladi zato že sedaj skrbijo za opremo, mogoče za nove smuči, ker so stare že izrabljene, za novo smučarsko obleko, čevlje in podobno. Ista vprašanja si postavljajo starši, ki bi radi, da bi se njihovi otroci naučili smučati in bi jih poslali na zimovanje, v smučarske tečaje, da bi jih pač zaupali v varstvo smučarskemu učitelju.

Vsekakor je važno, da se najmlajši čimprej naučijo smučanja, ker so tedaj najbolj dovzetni za priporočila in pripombe ter se kmalu in z lahkoto naučijo predpisanih gibov. Važno je tudi to, da se otrok tega nauči v družbi sebi enakih, torej v skupinskih tečajih.

Smučarske tečaje in zimovanja v glavnem prirejajo zamejska planinska in športna društva, razne organizacije in šole. Kot planinarjenje je tudi smučanje zelo zdrav šport v stalnem stiku z nedotaknjeno naravo, kjer

se mlad človek naučije svežega zraka in se pošteno razgiba, kar mu le koristi za zdravje in dobro počutje.

Že vrsto let odhajajo mladi smučarji na tečaje v Gorje, da se naučijo prvih smučarskih prvin. Tudi šole v zadnjih letih skušajo ustreči svojim dijakom in njihovim staršem, da si same naložijo breme prirejanja zimovanj, ki so povezana s poukom, torej zabava z delom.

Zimska sezona je torej pred nami, v upanju, da bo zapadlo tudi mnogo snega. Sedaj se je treba le odločiti, najprej seveda dobro premisliti glede nakupa opreme, potem pa kar na sneg. Tržaško in goriško planinsko društvo, Smučarski klub »Devin«, športno društvo »Mladina« iz Križa in druge organizacije so že na delu in pripravljajo tradicionalne smučarske sezone z nedeljskimi avtobusnimi izleti na sneg, ki so združeni s tečajmi pod vodstvom izkušenih smučarskih učiteljev.

Krona zimskih tečajev so potem že tradicionalna tekmovalna, ki se bodo vrstila zadnja dva meseca zimske sezone. Torej vse je pripravljeno za skromni domači »beli cirkus«, od učenja, do zabave in tekmovalnosti. Le odločiti se je treba in vsem... dober smuk!

Mario Šušteršič

Stenmarkovi načrti

Učenci osnovne šole »4. maj« v Begunjah pri Radovljici so sredi novembra doživeli nenavadno presenečenje. Komaj so se po začetnem zvonjenju nekoliko umirili, so se potihoma odprla vrata učilnice in prikazal se je srednjevisok, plavalas, nasmejan moški. Bil je svetovno znani smučarski as Ingemar Stenmark, ki je prišel na šolo, da obiše mlade bodoče slovenske smučarje in se z njimi prijazno pogovori.

Po prvih trenutkih začudenja so mali begunjski šolarji navdušeno navalili in sprejeli v svojo sredo Ingemarja Stenmarka, švedskega presenetljivega športnika, olimpijskega zmagovalca v slalomu in veleslalomu iz Lake Placida, dvakratnega svetovnega prvaka iz Garmisch Partenkirchna in trikratnega zmagovalca svetovnega pokala. Najbolj so ga bili begunjski šolarji veseli, ker je Stenmark ponosno ponesel v svet ime slovenske tovarne smučiči Elan v Begunjah, ki je prav po njegovi zaslugi svetovno zaslovela s svojimi res kakovostnimi izdelki.

Kaj se je dogajalo v učilnici med Stenmarkovim obiskom, si lahko mislite. Vzhičeni šolarji so Stenmarku vseprek postavljali vprašanja in hoteli vedeti še vsako podrobnost o njegovih smučarskih načrtih. Prijazni Stenmark je s pomočjo prevajalca rade volje odgovarjal mladim radovednežem in bil kar zgovoren, čeprav je znano, da je bolj skromen in tih in da nerad daje izjave. Lahko si mislite, kako so bili šolarji v Begunjah po obisku veseli, in lahko z gotovostjo rečemo, da jim bo to srečanje s Stenmarkom ostalo za vedno v lepem spominu.

Ingemar Stenmark je kasneje na srečanju s časnikarji v tovarni Elan potrdil razveljavljeno novico, da bo tudi v letošnji smučarski sezoni nastopal s smučmi begunjske tovarne Elan. Povedal je še, da se bo tokrat udeležil vseh decembrskih tekmovanj v slalomu in veleslalomu za svetovni pokal, a da je zanj pomembnejše svetovno prvenstvo. Krožile so namreč govorice, da se je Stenmark naveličal zahtevnih tekmovanj na snegu in samo čaka ugodni trenutek, da obesi smučiči na klin. Stenmark pa je sedaj potrdil, da tega ni mislil resno. Nasprotno, menjal je celo način treningov in priprav, ker želi

Neža Maurer

Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

Sonce na dopustu

Sonce davi je sklenilo,
da ne bo nič več svetilo,
da ne bo nič več nas grela,
da si vzelo bo dopust.

V bel oblak se je zavilo,
v megle se je zavalilo
in zaprlo je oči.
Dan je hladen, pust.

Rdeče rože so umrle,
ptice kljunčke so zaprle,
le podleski blede, krhki
kljuje povsod.

Mi po gmajnah se lovimo,
sive megle v breg drevimo,
kličemo, sprašujemo,
iščemo do sonca pot.

Radi bi ga naprosili,
naj nas ne zapušča v sili,
naj nas ne zapušča same,
ker brez sonca svet je pust.

Tam v veselju naj najame
mlado sonce, da prevzame
skrb za nas in našo zemljo —
če že mora na dopust.

biti v vrhunski formi februarja, ko bo na sporedu svetovno prvenstvo v smučanju. Na tihem je potem še priznal, da ne misli zapustiti aktivnega smučanja vsaj do leta 1984 in tedaj nastopiti na zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu. Potem, mogoče...

Stenmarka so še vprašali, kaj misli o jugoslovanski smučarski reprezentanci. Čeprav nerad govori o drugih, se je tokrat »izkašljal« in povedal, da ima jugoslovanska smučarska ekipa nekaj res dobro obetajo-

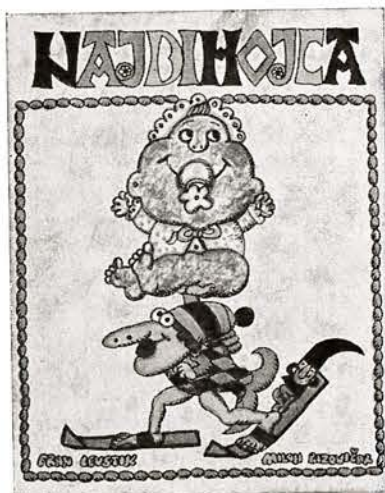
čih mladincev, ki zagotavljajo še velik napredek. Kaj več Stenmark ni hotel povedati, vendar je bilo to kar dovolj, saj se je že prej obilno razgovoril s šolarji v begunjski šoli, ki so ga od samega veselja, da jih je obiskal tako ugleden športnik, kar obsuli z vprašanji.

Mislil, da bi bili veseli tudi vi, če bi kdaj prišel k vam na obisk kak svetovno znani smučarski as. No ja, marsikaj se zna zgoditi, le upati je treba.

Privlačno in pisano

»Oj šilo bodilo / po svetu hodilo; / ni pilo ni jelo, / a vendar živel, / prelepo nam pelo«. Tako se začne zbirka **Levstikovih** otroških pesmi **NAJDIHOJCA**, ki je pred kratkim izšla pri založbi Mladinska knjiga v Ljubljani. Knjiga razgrne pred nami veliko pesmic, ki jih je Fran Levstik napisal za otroke, je močno razkošna, saj jo krasijo duhovite in pisane ilustracije **Milana Bizovičarja**, tako da je v tej knjigi prijetnega branja dovolj za vse okuse in vse starosti.

Že zadnjič sem zapisal nekaj o Levstiku, tako da se vam bom zdel kar nadležen, vendar sem čutil kot dolžnost, da vam priporočim prav Najdihojco v pričujoči izdaji, saj gre res za enkratno knjigo. Kako pa naj bi bilo tudi drugače, ko lahko uživamo ob pesmicah, ki jih nemara vsi poznate. Levstik nam pripoveduje o Pedenj-človeku, o Laket-bradi, Cvilimožu, Trobenti, Stražarjih,

itd., skratka o »junakih«, ki so mladi domišljiji pri srcu. Zato sem prepričan, da ne boste preveč jezni, ampak veseli, da boste imeli priložnost seči po knjigi, ki je lepa in vsebinsko bogata.

Prav tako bogata, pestra in pisana je tudi zbirka krajših pripovedi **ZGODBE IZ MESTA RIČ-RAČ** izpod peresa znanega slovenskega pisatelja **Lojzeta Kovačiča**. Kovačič je v knjigi zbral povestice, ki jih je pripovedoval svojima dvema fantkoma, da mu ne bi preveč uhajala iz hiše. In če so bile zgodbe dvema razboritima golobradcema vseč, sem prepričan, da bodo tudi vam, saj ste si otroci podobni in vedno radi poslušate kaj zanimivega, kot so na primer poleti na luno, potovanje za nosom, pa take zgodbe, ki govorijo o fantkih na oblakih, o radiu, možičkih med dimniki in tako naprej. Pa le pridno na delo sedaj in veliko užitka ob branju zanimivega in privlačnega čtiva.

FILM O ŽIVALIH

Bili smo na Opčinah. Tam smo si ogledali filme. Videli smo živali: divjega petelina, muflona, gamsa, kozoroga, medveda, kravo, volka, planinskega orla, svizca. Vsi filmi so bili lepi. Potem smo se vrnili v šolo.

Samo Miot
1. r. OŠ »P. Trubar«
BAZOVICA

DNEVNIK

Danes sem šel s starši in sestrama obiskat babico. Skupaj smo potem šli na kosilo v Miren. Po kosilu smo odšli mi otroci na dvorišče. Tam smo se igrali in se gugalni na gugalnici.

Potem smo šli v Gorico k prijateljici Emi. Babica je tam pila vino in se polila po obleki. Vsi smo se smejali. Popoldne smo se odpravili domov. Doma sem najprej napisal dnevnik, potem pa ponovil poštevanko. Ob sedmih sem šel spat.

Preživel sem lepo nedeljo in upam, da jih bom še mnogo.

Valter Radetti
3. r. OŠ »I. Grbec«
ŠKEDENJ

MOJ POČITNIŠKI DNEVNIK

Danes je nedelja, 26. julija. Zgodaj zjutraj smo se odpravili in se odpeljali obiskat Davida, ki je bil na taborjenju. Po poti je deževalo. Pripeljali smo se v Plužno in kmalu našli tabor. Hoteli smo potem k jezzeru, a cesta je bila zelo grda. Tako smo se vrnili v tabor in tam nekaj pojedli. Z Davidom sva se malo poigrala in popoldne smo se vrnili domov.

30. julija. Zjutraj ob osmih sem se odpeljal z avtobusom v Gradež. Bili so tudi Marta in drugi skavti. Bil je lep sončen dan. Šli smo na plažo. Tam je bila voda zelo nizka. Pogledali smo tudi v bazen.

Potem smo se malo igrali, popoldne pa smo se utrujeni, a veseli vrnili domov.

4. avgusta. Oče in brat sta zgodaj zjutraj šla kupit bicikel, ker bomo konec meseca šli na počitnice.

5. avgusta. Zbudil sem se zgodaj zjutraj in se takoj odpeljal s kolesom. Vozil sem se celo dopoldne. Po kosilu sem šel počivat. Ko sem se zbudil, sem z očetom in mamom odšel v Rokavo po vodo. Vrnili smo se in spet sem se vozil s kolesom.

12. avgusta. Vstal sem zgodaj in kmalu potem smo se odpeljali. Šli smo s Slovenijo. Prispeli smo v Rateče, kjer smo ostali ves teden. Vsak dan smo se kam odpeljali. Šli smo v Avstrijo, na Vršič, na Polklučko in v Vintgar. Tam je bilo zelo lepo.

Massimo Barini
3. r. OŠ »I. Grbec«
ŠKEDENJ

NA SLAVNIKU

V nedeljo po kosilu sem se s starši odpravila na Slavniki. Hrib Slavniki je v Jugoslaviji, zato smo se peljali z avtom čez mejo. Del poti smo se peljali, potem smo nadaljevali pot peš. Hodili smo precej časa. Potem se je očka sam vrnil po avto. Ko naju je dohitel, sem z mamom stopila v avto in peljali smo se do kočice. Začelo je deževati. V koči smo naročili sendviče in coca-colo.

Pozneje smo se vračali domov. Ustavili smo se po poti in nabirali ciklame. Preživela sem lepo in veselo nedeljo.

Elena Brazzani
3. r. OŠ »I. Grbec«
ŠKEDENJ

MOJE POČITNICE

V nedeljo, 21. junija, sem s starši odpotoval na počitnice v Gradež. Tam sem spoznal mnogo fantov in deklic. Vsak dan smo se hodili kopat. S seboj sem imel gumijasto blazino, s katere smo skakali v vodo. Bilo je zelo zabavno. Vozil sem se tudi s kolesom. Nekoč smo najeli čoln in šli nabirat školjke. Po enem mesecu smo se vrnili domov.

Doma sem hodil vsak dan na kopanje. Kadar je bilo grdo vreme, sva z dedkom hodila v Milje loviti ribe. Kupila sva tanko nailonsko vrstico in trnek. Ulovil sem dve ribi, majhno sardelico in še neko drugo ribo. Smilili sta se mi, zato sem ju spet vrjel v vodo.

Danes sem šel v klet poiskati nekaj igračk. Našel sem kitaro. Bila je sestrina. Ko je bila manjša, se je kitare učila v našem

društvu. Skušal sem zaigrati kako pesem, a mi ni uspelo, ker je treba poznati note.

6. avgusta sem šel z mamo in teto kupovat v veleblagovnico »Pam«. Kasneje sem srečal prijateljico Raffaello in se šel z njo igrat.

9. avgusta sem šel s starši v hribe. Od-potovali smo v Corvaro. Pot je bila dolga. Med potjo smo se nekje ustavili in nekaj pojedli. Popoldne smo dospeli v San Cas-siano in šli v hotel, ki se imenuje »Ciasa Alexander«. Tam mi je bilo zelo všeč. Pr-vič sem se z očetom peljal na sedežnici. Skupaj sva sedela in se razgledovala nao-krog. Bilo je krasno. Naslednji dan smo se z žičnico odpeljali 2000 metrov visoko. Ob-čudoval sem lepa jezerca in v njih majhne ribe. V nekem jezeru je bila velika, pol me-tra in tudi več dolga riba. 16. avgusta smo se vrnili domov.

Mislil sem, da je konec počitnic. A ni bilo tako. Sredi tedna so me peljali na zdravniški pregled v Portogruaro zaradi alergije. Naslednji dan sem šel v bolnico,

kjer so me cepili proti bronhitisu. V bolni-ci sem ostal 15 dni. Tam sem se spoprija-teljal s fanti in deklicami. V bolnici smo imeli lep barvni televizor. Nekaj dni potem se je pričel pouk in tudi letos so počitnice minile.

Aleksander Uršič
3. r. OŠ »I. Grbec«
ŠKEDENJ

NA TABORJENJU

Letos sem šla prvič na taborjenje s ska-vti. Spala sem v šotoru skupaj z deklicami s Kontovela. Vsako jutro smo telovadili, potem pa so vodje pregledali šotore. Če so našli nepočiščen šotor, so nam odšteli točko.

Nekega dne smo poskusili, kako lahko preživiš v gozdu, če se zgubiš. Znašli smo se na travniku, kjer je bilo polno malin. Najprej smo zakurili ogenj in pekli klobase ter krompir, potem pa smo šli zobat mali-ne. Morali bi se vrniti za popoldansko ma-lico, a ker je bila z nami načelnica, smo se vračal šele ob 6. zvečer.

Meta Rainer

Ilustr.: Eva Fornazarič

VAJA DELA MOJSTRA

Znano je,
da gre osliček
enkrat le na led, —
je pač — osliček!

Pameten pa
gre fantiček
spet in spet na led, —
pač ni — osliček!

Prvi dan
sedi na ledu, —
ej, presneti led,
ti goljufiček!

A čez nekaj let
bo mojster za balet
na ledu
ta naš fantiček!

Na taborjenju smo tudi igrali igro lov na zaklad. Morali smo poiskati listke, na ka-terih je bilo napisano ali narisano, kaj mo-ramo narediti. V nedeljo so prišli starši na obisk. Na taborjenju sem bila vesela in za-dovoljna.

Alenka Mozetič
3. r. OŠ »I. Grbec«
ŠKEDENJ

POČITNIŠKI SPOMINI

Konec julija smo se odpeljali na Svišča-ke pod Snežnikom. Sviščaki so dobili ime od svišča ali encijana, ki tu cveti spomladi.

Očka in stric Bogdan sta šla na lov. Vi-dela sta medvedko z mladičem in srnjaka, a vrnila sta se praznih rok.

S prijateljem Tomažem sem hodila na-birat gobe in ciklame in včasih naju ni bilo po več ur nazaj. Nabrala sva toliko gob, da sva naredila razstavo. Nekatere gobe so bile užitne, za nekatere druge pa teta Mija ni vedela, če so dobre ali ne.

Stanovali in prenočevali smo v planin-skem domu na Sviščakih. Na zunanji steni doma sta rasli dve veliki gobi. Na svoji razstavi sem imela gobe enake vrste le da so bile manjše.

Na poseki blizu planinskega doma smo nabirali gozdne jagode in našli smo tudi nekaj borovnic. Z mamo in teto Mijo sem nabirala tudi zdravilna zelišča: arniko, šen-tjanževke, gorsko reso, trpotec, kumino in rman. Bilo je zelo lepo. Našla sem tudi ne-kaj kamnov za svojo zbirko. Mogoče bomo še kdaj šli na Sviščake.

Sara Trampuž
3. r. OŠ »I. Grbec«
ŠKEDENJ

LISICA

Lisica zvitorepka,
zajce nam krade,
kokoši nam snede.
Ta lisica zvitorepka
je prava tatica.

Sara Trampuž
3. r. OŠ »I. Grbec«
ŠKEDENJ

OVCE Z GALEBOVO KAPO

Letos poleti smo taborili v Martuljkovi skupini pri Kranjski gori. Napotili smo se tudi do Pogačnikovega doma. Iz doline je zgledalo, da je dom zelo blizu, a hodili smo kar tri ure in pol.

Pred kočo smo srečali ovce. Bile so krotke in eni sem na glavo kar postavil Galebovo kapo. Pri koči je rastle tudi mno-go planik. Moj oče je bil že tam in je po-vedal, da v tem kraju živijo kozorogi in gamsi. Na žalost jih takrat nismo videli, ker je bilo vreme oblačno in megleno.

V koči smo se odpočili in se potem na-potili na greben, od koder se vidi vrh Tri-glava. Morali smo se vrniti, ker je bila me-gla preveč gosta. Naslednji dan smo se vrnili v dolino, kjer nas je čakal avto.

Miran Pisani
5. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI

NARODNE NOŠE

Bili smo v etnografskem muzeju v Ške-dnju. Ogledali smo si narodne noše. V ta-ke obleke so bile nekoč oblečene naše babice. Noše so zelo lepe. Žensko krilo je dolgo skoraj do tal. Je črno, predpasnik je tudi črn, na njem pa so našite bele ro-žice. Ruta je velika in bela. Najlepši je šal. Ženske v noši so nosile na prsih rdeč na-gelj. Moški so nosili modre jope z rumeni-mi gumbi. Tudi na rokavih je bilo nekaj rumenih okraskov. Imeli so slamnate klo-buke z rdečim trakom.

Luka Colbasso
4. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

OBISK V ŠKEDENJSKEM MUZEJU

V soboto smo si šli ogledat škedenjski etnografski muzej.

Gospod Jakomin nam je pripovedoval, kako so nekoč živeli prebivalci Škednja. Kručarice so vstajale ponoči in mesile kruh. Zjutraj so ga nosile prodajat v mesto. Vi-deli smo tudi peč, skrinje, omaro in poste-ljo z visoko žimnico.

V Škednju so imeli tudi krave, zato je bilo mnogo muh, ki so jih lovili z različni muholovkami.

V zgornjem nadstropju smo lahko obču-ovali narodne noše, razne oglase in doku-

Janez Bitenc

OSEL

Janez Bitenc

I_a, i_a, i_a, i_a! Vsak me po_

_zna. Sem srednje po_sta_ve, za si_lo lep. Šti_ri no_

_ge no_si_jo gla_vo in trup in rep. Po bar_vi brž za_

siv in za_ni_miv, za_kaj, na_tan.ko ne vem. to, ker se lju_dje med

Naj_sa_bo z o_slom zmer_ja_jo. I_a, i_

_a, i_a, i_a. Me res vsak po_zna? I_a!

mente iz starih časov. Na stopnicah so vi-sele slike. Na eni izmed teh je tudi moj praded Benedikt Godina, ki je pred osem-desetimi leti nastopal v pevskem društvu »Velesila«.

Všeč mi je bilo v muzeju. Ob priliki si bom ogledal še Kraško in Babno hišo.

Miran Guštin
4. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

»ŠČEDENSKI« MUZEJ

Obiskali smo ščedenski muzej. Tam smo videli starinsko orodje in pohištvo. Nad ognjiščem je bila napa, ki je imela dve polici za lončke. Gospod Jakomin nam je pripovedoval o krušaricah, ki so vsak večer mesile testo v nečicah. Ob dveh ponoči so vstajale, mesile testo in ga tolkle z leseno palico. Kruh so nosile prodajat v mesto v plenirjih. Te so nosile na glavi. V hiši so imeli škaf za vodo, ker tedaj ni bilo vodovoda. Perilo so prale na trdem kamnu, da se ne bi obrabil. Videli smo tudi posodo, v kateri so ženske tolkle smetano, da je postala maslo. Ker je bilo tedaj mnogo muh in mušic, so imeli tudi muholovko. Ta je bila steklena vaza, ki je imela spodaj odprtino. Tja so natrosili sladkor, v muholovko pa natočili kisa. Kadar so muhe prišle na sladkor, jih je kis omamila. Padale so v kis in se utapljale.

Videli smo tudi starinsko posteljo, ki je bila pokrita s kvačkano odejo.

Nataša Lorenzi
4. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

ORUMENELI LIST PRIPOVEDUJE

Nekega jesenskega dne je na veji ostal orumenel list. Bil je sam, ker je njegove bratce pobrala nevihta.

Nenadoma je zapihal močan veter. Listič se je prestrašil in se močno oprijel veje. Ko je končno pokukalo sonce, je list opazil, da okoli njega letajo ptički. Ozrl se je naokrog in videl srno, ki se je pasla na travniku. Potem je še ververica prišla na njegovo vejo. Nenadoma je zaslišal korake. Ptički, srna in ververica so zbežali in pustili orumeneli list samega. Bil je lovec, ki je prežal na srno, a je ni mogel dobiti.

Tedaj je nebo potemnelo. Veter je pripodil črne oblake in kmalu se je usula toča. Majhna, ledena kroglica je zadela orumeneli list. Odrgrgal se je od veje in padel na mokra tla. Veja je ostala gola. Čakala bo na pomlad, ko bodo iz popja pokukali spet novi listi.

Luka Colbasso
4. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

NAŠ PESKOVNIK

V zadnjem delu razreda je peskovnik. V začetku šolskega leta so bili v peskovniku gozdni sadeži.

Nekega dne je učiteljica prinesla v šolo vrečko morskega peska. Vsi smo jo vprašali, kaj bomo delali z njim. Rekla nam je, da bomo s peskom naredili v peskovniku šolo in okoliš. Vsi smo se razveselili. Po odmoru je učiteljica stresla iz vrečke pesek v peskovnik. Lotili smo se dela. Krede so bile hišice, skvačkane verižice so bile ceste. V razredu smo imeli tudi paličice, da smo lahko naredili pokopališče. Postavili smo šolo, Melaro, katinarsko bolnico, morje, Katinaro in Lonjer. Ko smo se lotili pokopališča, smo se ustavili, ker nismo vedeli, kje je. Potem smo se skregali. Šli smo ven pogledat. Zmanjkalo nam je peska. Naslednji dan sta Nataša in Walter prinesla pesek. Nataša je prinesla tudi bele kamenčke, da smo lahko naredili skale. Končali smo delo.

Za božič bomo naredili jaslice in še kaj drugega.

Marijana Oppelt
3. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

MOJA MUCKA

Imam mucko, ki se imenuje Felix. Je samček in je zelo majhen. Kadar je lačen, zamijavka. Kožuh ima rjave in črne barve. Felix je zelo priden maček in imam ga zelo rad.

Andrej Peric
4. r. OŠ »V. Šček«
NABREŽINA

MOJA MAMA

Moja mama se imenuje Jolanda. Zaposlena je v vrtcu v Nabrežini. Kuharica je. Ob treh se vrača domov. V vrtcu in tudi doma kuha zelo dobre reči. Najbolj sem vesel, kadar doma speče dobre slaščice, ki so mi zelo všeč.

Andrej Peric
4. r. OŠ »V. Šček«
NABREŽINA

POČITNICE V POLETNEM CENTRU

Lani sem bila v koloniji, letos pa sem obiskovala poletni center na Proseku. Zelo sem se zabavala. Zjutraj sem kar z drugo skupino hodila na sprehode. Odpravili smo se ob osmih. Prva skupina je hodila pozneje in srečali smo se vsakokrat na različni trati, kjer smo videli krave, ovce, koze, konje in druge živali. Nekega dne smo videli tudi srnjaka. Bil je velik, pa tudi debel in močan. Že prvi dan smo videli krave. Bile so

Vaša številna pisma so mi ponoven dokaz, kako nestrpno ste čakali na Galeba in s kakšnim veseljem ste ga sprejeli. Prav vesel sem, ker tako radi segate po vaši priljubljeni reviji in jo potem tudi pridno prebirate. Zadnja številka je bila res zajetna in mislim, da vam ni manjkalo izbire, tako da ste lahko bili vsi zadovoljni.

Sedaj je pred vami že nova številka in poleg Galeba imate naročniki tudi dopisnico za nagradno žrebanje in težko pričakovani kupon v vrednosti 2500 lir za nakup mladinskih knjig. Kot sem vam že zadnjič sporočil, mladinske knjige lahko kupite v TRŽAŠKI KNJIGARNI v Trstu, v knjigarni TERČON v Nabrežini in v KATOLIŠKI KNJIGARNI v Gorici. Ponuja se vam prav ugodna priložnost, ker je pravkar čas za darila, bodisi za Miklavža kot za božič in novo leto. Pomnite, da lepa knjiga je in ostane

vedno najlepše in najbolj trajno darilo za vas vse.

Glede dopisnice vam svetujem, da jo takoj izpolnite in odpošljete. Naslov je že natiskan, treba je samo prilepiti znamko za 200 lir. Nagradnega žrebanja trenutno še ne bo, vendar vam obljubljam, da ga bom prav kmalu priredil. Čakajo vas lepe nagrade in prva nagrada je lepo kolo, s katerim se boste v poletnih mesecih lahko vozili tudi na daljše izlete. Zato na pošto in oddajte dopisnico, ker vam bo lahko sreča mila in boste izžrebani. Ponavljam, najbolje je, da dopisnico odpošljete takoj, da ne boste nanjo pozabili. Dogaja se, da dobivam dopisnice tudi več mesecev po nagradnem žrebanju. Take dopisnice romajo v koš in odpošiljatelj nima nobene možnosti, da bi dobil kako nagrado.

Sedaj pa sporočilo sodelavki, ki se podpisuje s psevdonimom CEBORT.

Dobil sem vaše pismo in prispevek, vendar vam moram žal sporočiti, da ga ne morem objaviti iz dveh razlogov: prvič zato, ker sem kot odgovoren urednik revije dolžan vedeti za vaše ime in naslov, in drugič, ker je vaš prispevek potreben predelave. Zato bi se morala prej domeniti, preden bi prispevek objavil z vašim psevdonimom. Prosim, oglasite se, da se pomeniva tudi o morebitnem bodočem skupnem sodelovanju.

UREDNIK

debele, nekatere pa tudi bolj suhe. Gledali smo, kako so jih molzli in vsakdo je pokusil malo mleka.

Opoldne smo kosili. Ob ponedeljkih smo jedli juho, meso in krompir; ob torkih testenine; ob sredah juho in krompir; ob četrtkih cmoke, meso in krompir; ob petkih pa riž, meso in špinačo. Ob sobotah smo ostajali doma.

Popoldne sem se igrala na vrtu. Zelo sem se zabavala, kadar sem s prijateljicami igrala z listki. Na tla sem položila pet listkov, potem pa vrgla kocko. Če je kocka padla na listek, na katerem je bila napisana

številka pet, je bila zmaga moja, drugače so zmagale prijateljice.

Ob treh je bila malica. Potem smo se igrale še kako uro. Ob šestih pa smo se vračali domov. Šolabus nas je peljal najprej v Bazovico, potem na Opčine in še v mesto. V mestu me je čakal stric. Stopila sva na avtobus številka 25 in se peljala domov na Katinaro. Mama me je vsak dan spraševala, kako je bilo. Tako mi je minil mesec v poletnem centru.

Mikela Feletti
3. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

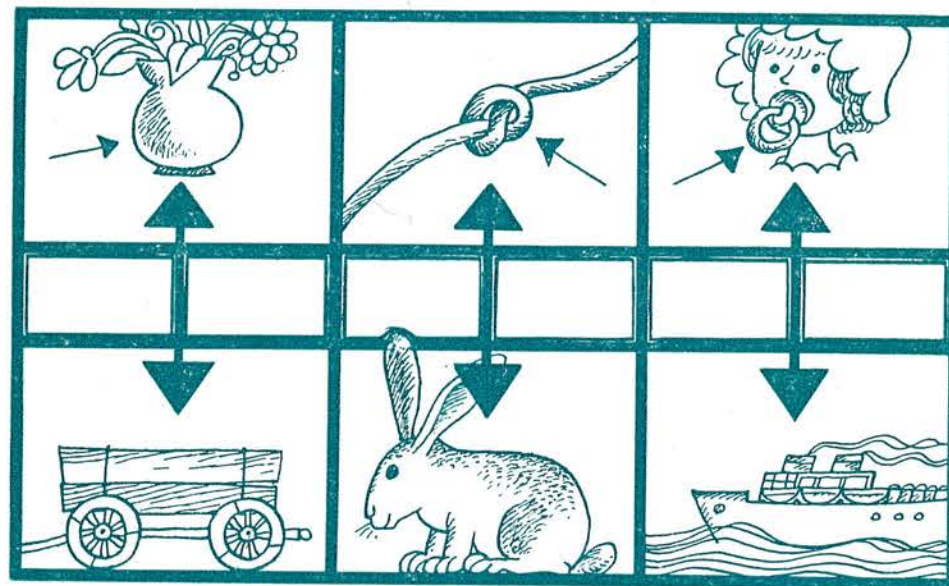

POSETNIKA

DARE OLP

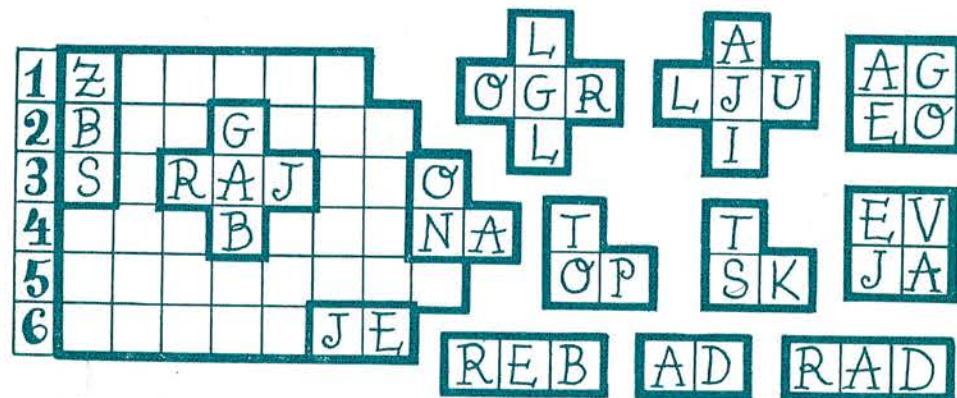
Dare je strasten lovec. Šel je v Afriko in v džungli ustrelil nevarno zver. Kako se imenuje ta zver?

SLIKOVNA UGANKA

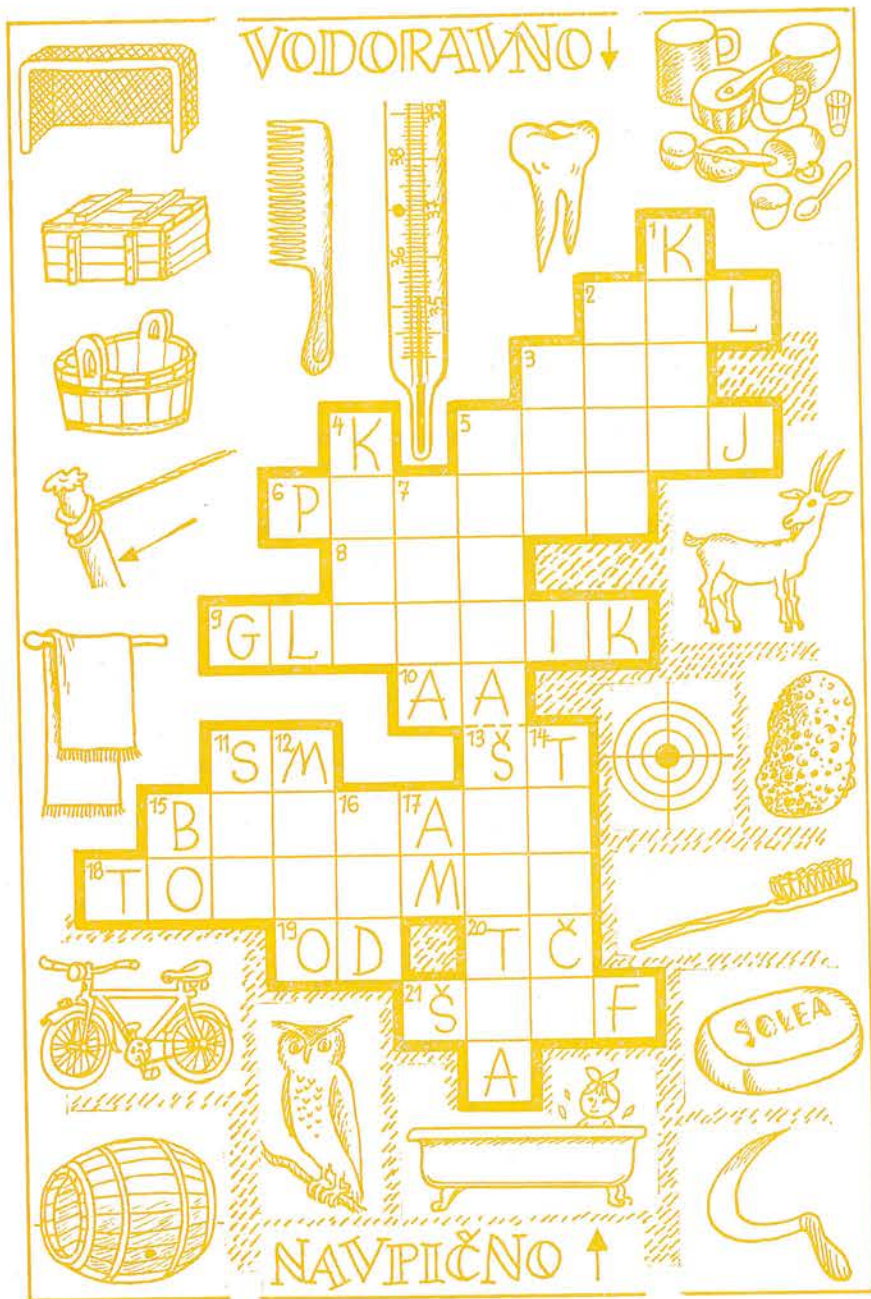
Poišči pravih šest besed za tisto, kar je na sličicah. Po dve in dve besedi, kot kažejo puščice, imata dve enaki črki. Te črke vneseš v prazna polja in jih uredi tako, da boš dobil ime znaka, ki je na plavem polju slovenske zastave.

SESTAVLJENKA

Like s črkami postavi v velik lik tako, da se bodo ujemali. V šestih vrstah boš tako dobil imena glavnih mest šestih republik v Jugoslaviji. Vrisani liki so že na pravih mestih.

SLIKOVNA KRIŽANKA

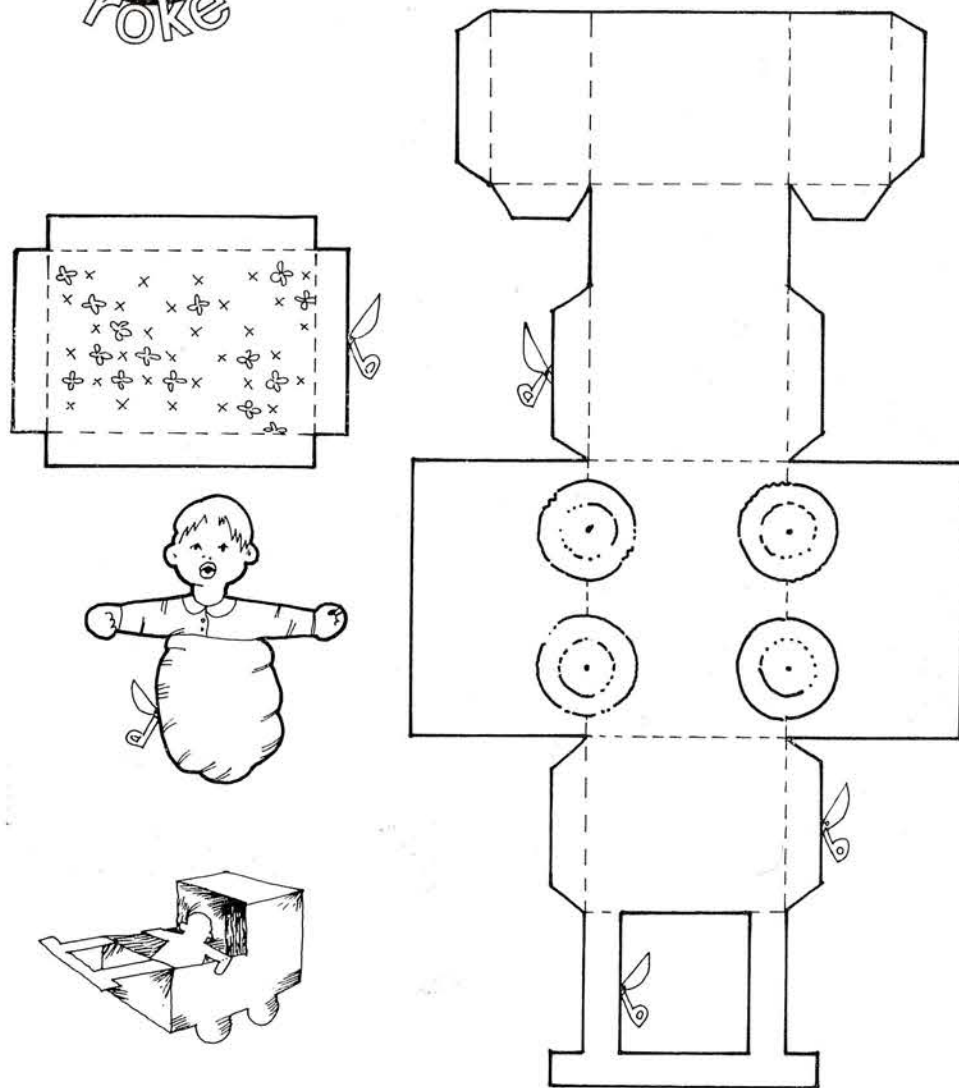
Poišči prave besede za vse, kar je narisano okrog križanke. Besede potem vnesi v prazna polja tako, da se bodo med seboj ujemale.

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

VOZIČEK

POBARVAJ VOZIČEK, ODEJICO IN MATJAŽA. NATO JIH IZSTRIŽI, UPOGNI PO ČRTAH IN ZALEPI.

Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba; Lojze Abram, Ulica
G. Amendola 12 - 34134 Trst

REŠITVE UGANK IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

TRI POSETNICE — Peter vozi HELIKOPTER; Nežin rojstni kraj je NABREŽINA; Dejan dela v pristanišču ALEKSANDRIJA v Egiptu.

DVA SORODNA REBUSA — S-lonček = SLONČEK; BA-lonček = BALONČEK.

MALA KRIZANKA — **Vodoravno:** 3. top, 6. srna, 9. telefon, 11. kotel, 12. rokav.
Navpično: 1. osel, 2. dan, 4. otok, 5. peta, 8. nos.

SLIKOVNA KRIZANKA — **Vodoravno:** 2. lev, 4. pest, 5. past, 6. stena, 9. ena, 10. koš, 12. kit, 13. copate, 15. vaza, 16. kapa, 18. noge. **Navpično:** 1. lesteneč, 2. lestev, 4. pas, 7. nakovalo, 8. note, 10. kita, 12. kazalec, 14. papiga.

REŠITVE SO POSLALI: Andrej Peric, Jasna Jazbec, Valentina Job, Adrijana Škerk, Agostino Tusso, Ivan Lesizza, Rudi Stanissa, Igor Motta, David Pizziga, Bruna Pieri, Elizabeta Visintin, Erik Žagar, 4. in 5. r. OŠ »V. Šček« — NABREŽINA. Tomaž Fabec, 2. r. OŠ »M. Vilhar« — CEROVLJE. Maja Košuta, Lilijana Bazin, 3. in 5. r. OŠ »A. Sirk« — KRIŽ. Robert Bandi, Nataša Canziani, Erika Žerjal, Erik Vodopivec, Samuela Baldi, Tatjana Canziani, Erika Pečar, 4. r. OŠ »P. Voranc« — DOLINA. Danijela Lovriha, Franko Fabec, 4. r. OŠ MAVHINJE. Pavel Kralj, Aleksij Kozman, Matija Armani, Klavdija Srebotnjak, Kristina Gregoretti, Barbara Rudolf, Vasco Tinča, Elisa Puntin, Andrej Ferfolja, Tanja Kermec, Erika Bužečan, Karin Vitez, Marina Bembi, Andrej Majcen, Ivana Brečelj, Barbara Pieri, Vanja Pišca, Nadja Piščanc, Rado Jagodic, Danijela Bartoli, Aleksander Siviz, Peter Ažman, Tanja Vessel, Barbara Masi, 3., 4. in 5. r. OŠ »Bazoviški junaki« — ROJAN. Martin Pertot, 5. r. OŠ DEVIN. Deborah Brajnik, Suzana Sancin, 4. r. OŠ »I. Trinko Zamejski« — RICMANJE. Silvio Cappelli, Fabjan Peric, Tamara Antonini, Valentina Leghissa, Dean Gerin, Erika Pertot, 2. r. OŠ »K. Štrekelj« — SESLJAN. Mirjana Živec, Damjan Kosmač, 4. in 5. r. OŠ BORŠT. Dean Kralj, 3. a r. OŠ »M. Samsa« — DOMJO. Lucija Ferfolja, Diego Gergolet, Luciano Ambrozig, Marjan Gergolet, Nikoleta Gergolet, Andrej Benato, Nikolaj Devetak, Vanja Tonzar, Valentina Lakovič, Luciano Gergolet, Jordan Zolia, Fabiano Narduzzi, Robert Devetta, Ingrid Frandolič, 4. r. OŠ »P. Voranc« — DOBERDOB. Katja Čok, 5. r. OŠ PROSEK. Klavdija Ceselli, Maurizio Monti, Luka Pisk, Klavdij Kovic, Valentina Florenin, Anka Kuzmin, Aleš Klede, Tanja Kuzmin, Vera Tomsič, Aljoša Kuzmin, Robert Čaudek, David Černic, Barbara Luvisutti, Katerina Kovic, Dimitrij Florenin, 3. in 5. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI. Sandra Poljšak, Jana Pačič, Igor Bole, Dušan Poldini, Borut Pertot, Maksi Pertot, Tiziana Starez, Kristina Lasič, Paola Lokar, Katja Bucik, Cinzia Ciriani, Martina Gherlani, 3. in 5. r. OŠ »F. S. Finžgar« — BARKOVLJE. Ljuba Leghissa, OŠ »J. Ribičič« — SV. JAKOB. Denis Bencich, 3. r. OŠ »F. Venturini« — DOLJUNEC.

NAGRADE DOBIJO: Tanja Kermec, 4. r. OŠ »Bazoviški junaki« — ROJAN. Fabjan Peric, 2. r. OŠ »K. Štrekelj« — SESLJAN. Luka Pisk, 3. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI. Igor Motta, 5. r. OŠ »V. Šček« — NABREŽINA. Nikolaj Devetak, 4. r. OŠ »P. Voranc« — DOBERDOB.

CENA 1.000 LIR, DVOJNA ŠTEVILKA 1.500, NAROČNINA 7.500 LIR